

for indført et særligt System, et Ventepengesystem, som skal være i Stand til at kvæle Tendenser til Videreforplantning af Indkomstnedgang og Arbejdsløshed i Fødslen. Systemet gaar ud paa, at der oprettes en særlig Statsinstitution, ved Henvendelse til hvilken enhver Arbejdsløs, som er villig til at tage Arbejde til tariffmæssig Betaling, skal have anvist Arbejde, eller hvis det ikke straks kan ske, skal have udbetalt Ventepenge af samme Størrelse som Lønnen for almindeligt ufaglært Arbejde. Dette System vil aabenbart ved begyndende Arbejdsløshed i meget væsenlig Grad sikre Op-
retholdelse af Indkomsterne i Samfundet og dermed i det mindste stærkt afdæmpe Tendensen til Videreforplantning af Arbejdsløshed. Dette er naturligvis i sig selv noget meget vigtigt og værdifuldt at opnaa; men der er Grund til at gøre opmærksom paa, at allerede under de nuværende Forhold vil Tendensen til Selvforstærkning af Depressionsfænomener være meget svag, hvis det offentlige blot vil undlade at gøre ondt værre gennem Kreditindskrænkning, Skatteforhøjelser og Udgiftsbesparelser. Den anden Ting, der er Grund til at fremhæve, er den primære eller oprindelige Arbejdsløshed og Indkomstnedgang, som kan opstaa indenfor Anlægsvirksomheden og indenfor Eksporterhvervene, og som Ventepengesystemet intel umiddelbart gør for at afhjælpe, og som kan antage endog meget betydeligt Omfang. Dette fremgaar jo allerede deraf, at Anlægsvirksomhed og Eksportproduktion tilsammen svarer for ca. $\frac{1}{3}$ af Nationalindkomsten her i Landet. Omend Ventepengesystemet er et originalt og værdifuldt Bidrag til den økonomiske Politik, maa det altsaa som Helhed siges, at det sætter ind dér, hvor Problemerne og Vanskelighederne er mindst.

Som nævnt ovenfor er Jørgen Pedersens Bog tænkt ikke blot som et Bidrag til den videnskabelige Litteratur og som Lærebog ved Universitetsundervisningen; det er Forfatterens Tanke, at den tillige skal kunne orientere det praktiske Livs Mænd i den nye økonomiske Teori. Der kan næppe være Tvivl om, at det for netop Praktikerne, som ikke paa Forhaand er orienteret og øvet i økonomisk Tankegang, vil volde meget store Vanskeligheder at studere Bogen med Udbytte. Emnet er imidlertid af saa stor Vigtighed, og Bogen indeholder saa mange værdifulde Tanker, at man maa haabe, at de flest mulige ikke vil vige tilbage for det ikke ubetydelige Arbejde, som en Fordybelse i Bogen vil medføre.

Jørgen Gelling.

Ole Skaarup: Regnskabsaflæggelse i danske Skadesforsikringsselskaber. Udgivet af Handelshøjskolen i København i Forbindelse med Forsikringsforeningen som Nummer 5 i Serien: Forsikringskrifter. Einar Harecks Forlag. 1944. 236 Sider. Kr. 12,00.

Den foreliggende Bog er den første større Fremstilling af de regnskabsmæssige Problemer inden for Skadesforsikringsvirksomheden. Forfatteren er Hovedbogholder i et af vore store Forsikringsselskaber, og det mærkes paa Fremstillingen, at det er en erfaren Praktiker, der her fremlægger vel gennemtænkte og prøvede Metoder.

Bogen skal danne Grundlag for Undervisningen paa Handelshøjskolen, men den vil utvivlsomt blive modtaget med Interesse af mange Forsikringsfolk og Revisorer, der ønsker at beskæftige sig med Branchens specielle

for indført et særligt System, et Ventepengesystem, som skal være i Stand til at kvæle Tendenser til Videreforplantning af Indkomstnedgang og Arbejdsløshed i Fødslen. Systemet gaar ud paa, at der oprettes en særlig Statsinstitution, ved Henvendelse til hvilken enhver Arbejdsløs, som er villig til at tage Arbejde til tariffmæssig Betaling, skal have anvist Arbejde, eller hvis det ikke straks kan ske, skal have udbetalt Ventepenge af samme Størrelse som Lønnen for almindeligt ufaglært Arbejde. Dette System vil aabenbart ved begyndende Arbejdsløshed i meget væsenlig Grad sikre Op-
retholdelse af Indkomsterne i Samfundet og dermed i det mindste stærkt afdæmpe Tendensen til Videreforplantning af Arbejdsløshed. Dette er naturligvis i sig selv noget meget vigtigt og værdifuldt at opnaa; men der er Grund til at gøre opmærksom paa, at allerede under de nuværende Forhold vil Tendensen til Selvforstærkning af Depressionsfænomener være meget svag, hvis det offentlige blot vil undlade at gøre ondt værre gennem Kreditindskrænkning, Skatteforhøjelser og Udgiftsbesparelser. Den anden Ting, der er Grund til at fremhæve, er den primære eller oprindelige Arbejdsløshed og Indkomstnedgang, som kan opstaa indenfor Anlægsvirksomheden og indenfor Eksporterhvervene, og som Ventepengesystemet intel umiddelbart gør for at afhjælpe, og som kan antage endog meget betydeligt Omfang. Dette fremgaar jo allerede deraf, at Anlægsvirksomhed og Eksportproduktion tilsammen svarer for ca. $\frac{1}{3}$ af Nationalindkomsten her i Landet. Omend Ventepengesystemet er et originalt og værdifuldt Bidrag til den økonomiske Politik, maa det altsaa som Helhed siges, at det sætter ind dér, hvor Problemerne og Vanskelighederne er mindst.

Som nævnt ovenfor er Jørgen Pedersens Bog tænkt ikke blot som et Bidrag til den videnskabelige Litteratur og som Lærebog ved Universitetsundervisningen; det er Forfatterens Tanke, at den tillige skal kunne orientere det praktiske Livs Mænd i den nye økonomiske Teori. Der kan næppe være Tvivl om, at det for netop Praktikerne, som ikke paa Forhaand er orienteret og øvet i økonomisk Tankegang, vil volde meget store Vanskeligheder at studere Bogen med Udbytte. Emnet er imidlertid af saa stor Vigtighed, og Bogen indeholder saa mange værdifulde Tanker, at man maa haabe, at de flest mulige ikke vil vige tilbage for det ikke ubetydelige Arbejde, som en Fordybelse i Bogen vil medføre.

Jørgen Gelling.

Ole Skaarup: Regnskabsaflæggelse i danske Skadesforsikringsselskaber. Udgivet af Handelshøjskolen i København i Forbindelse med Forsikringsforeningen som Nummer 5 i Serien: Forsikringskrifter. Einar Harecks Forlag. 1944. 236 Sider. Kr. 12,00.

Den foreliggende Bog er den første større Fremstilling af de regnskabsmæssige Problemer inden for Skadesforsikringsvirksomheden. Forfatteren er Hovedbogholder i et af vore store Forsikringsselskaber, og det mærkes paa Fremstillingen, at det er en erfaren Praktiker, der her fremlægger vel gennemtænkte og prøvede Metoder.

Bogen skal danne Grundlag for Undervisningen paa Handelshøjskolen, men den vil utvivlsomt blive modtaget med Interesse af mange Forsikringsfolk og Revisorer, der ønsker at beskæftige sig med Branchens specielle

Regnskabsforhold, selv om dette ikke sker som et Led i Handelshøjskolens Undervisning.

Forfatteren nærer i Forordet nogen Betænkelighed ved, at der paa visse Omraader er medtaget en Del rent elementært Stof. Med det Formaal, som Bogen har, er det dog sikkert en Fordel, at den er udformet saa grundigt; de, der har gode Forudsætninger i Regnskabsvæsen, kan maaske gaa lettere hen over visse Afsnit og hellige sig det for Branchen specielle, men for de Forsikringsfolk, der møder uden nærmere Kendskab til Regnskabsforhold paa andre Omraader af Erhvervslivet, opnaas der ved den valgte Fremgangsmaade en god Indføring i Regnskabsproblemerne.

I Bogens 1. Afsnit har Forfatteren behandlet de vigtigste Lovbestemmelser om Skadesforsikringsselskaber, saavel under Aktieselskabsformen som under Form af gensidige Selskaber. Disse sidste behandles i to Hovedgrupper, som videre frem i Bogen betegnes som § 16 Selskaber og § 34 Selskaber. De Lovbestemmelser, der er gjort til Genstand for en mere indgaaende Omtale, er — i Overensstemmelse med Bogens hele Formaal — de Bestemmelser, der knytter sig til Bogføring og Regnskab, ligesom der er fremsat en Redegørelse for Regnskabsaflæggelse over for Forsikringsraadet og Indberetningerne til Forsikringsregisteret.

Bogens 2. Hovedafsnit handler om Bogføringen og er bl. a. opdelt i Underafsnit om Status, Kontoen, Kontoens Anvendelse, de to Kontorækker og Kontoplanen. De her beskrevne Forhold, der for største Delen maa henregnes til den elementære Del af Regnskabskyndigheden, er belyst ved talrige Eksempler, som paa en hensigtsmæssig Maade danner Indledning til Læsningen af de mere specielle Afsnit af Fremstillingen.

Efter Behandlingen af de bogføringstekniske Spørgsmaal gaar Forfatteren over til i 3. Hovedafsnit at behandle de i Skadesforsikringsselskaberne forekommende Aktiver og Vurderingen heraf. Forsikringsselskabernes vigtigste Aktiv, de forskellige Arter af Værdipapirer, er indgaaende beskrevet med Angivelse af de Lovregler, der knytter sig til disses Optagelse i Status. I Forbindelse hermed er redegjort for de i Skrivelse af 20. Marts 1940 fra Ministeren for Handel og Industri angivne Retningslinier for Optagelsen af offentligt noterede Værdipapirer. Til Belysning af, hvilke Konsekvenser en fejlagtig Bogføring af Kursdifferencer vedrørende Omregning af fremmed Mønt kan faa, er der vist nogle Eksempler, som er karakteristiske for den grundige Maade, paa hvilken Forfatteren tager de forskellige Problemer op til Behandling. Blandt Omsætningsformuens Aktiver er omtalt Fordringer hos Forsikringstagere, Agenter og Tilgodehavender hos andre Forsikringsselskaber, saavel i løbende Regning som Depottilgodehavender. I en »Fodnote«, der fylder hele Side 105, redegøres der for, hvad der forstaaes ved Genforsikring, ligesom dennes forskellige Former beskrives, og der fremsættes en Omtale af indirekte Forretning og Co-Assurancen.

I Afsnittet om Passiverne gør Omtalen af den gevinstregulerende og transitoriske Post, Præmiereserven, Krav paa størst Interesse. Denne og den antecipative Post, Skadesreserven, er jo af absolut afgørende Betydning ved Opgørelsen af Forsikringsselskabernes Aarsresultat. Paa en klar og udmærket Maade har Forfatteren vist de forskellige Metoder, nemlig pro rata temporis-Metoden, Brøkdelsmetoderne og Pauschal- eller en bloc-Metoden, efter hvilke Opgørelsen af Præmiereserven kan foretages. Foruden tillige at anvende Brøkdelsmetoden i Livsforsikringsselskaber, eksempelvis

ved Opgørelsen af forudbetalte Policelaansrenter, kan Fremgangsmaaden ogsaa anvendes ved Opgørelsen af Regnskabsforhold, der ligger uden for det egentlige Forsikringsregnskab. Saaledes kan forudbetalte, endnu ikke indtjente Abonnementsindtægter, naturligvis ud fra den Forudsætning, at Forfaldsdatiene er ligeligt fordelt over hele Aaret, opgøres efter den nævnte Fremgangsmaade, og dette Afsnit er for saa vidt af Interesse ogsaa for Regnskabsfolk uden for Forsikringsverdenen. Interessant er ogsaa Forklaringen om Præmiereservens Opgørelse ved den indirekte Forretning. Ved Behandlingen af gensidige Selskabs Egenkapital er bl. a. citeret Raadsformand Kofoeds Redegørelse for Grundkapital og Garantikapital i disse Selskaber. Herefter følger en Omtale af Fordelingen af Regnskabsperiodens Gevinst, herunder Udbetaling af Tantième, i hvilken Forbindelse der er redegjort for Aktieselskabslovens og Skadesforsikringslovens Bestemmelser herom.

Det efterfølgende Afsnit handler om Driftsregnskabet. Her vises i nogle Opstillinger de tekniske Reserver — Præmie- og Skadesreservernes — Betydning for Opgørelsen af Driftsresultatet. Der vises tillige Eksempler paa to Driftsregnskaber, hvor det første er opgjort efter Nettometoden, nærmere bestemt, at kun Præmie- og Skadesreserver for egen Regning er vist, og det andet opgjort efter Bruttometoden, d. v. s. at de tekniske Reserver for saavel egen som Genforsikringens Regning passerer Driftsregnskabet.

I et Tillæg har Forfatteren medtaget Handelsministeriets Bekendtgørelse af 31. December 1934 om Affattelse af Aarsregnskab m. v. samt Forsikringsraadets Vejledning til Brug for Udfyldelse af de Regnskabsformularer, der skal indsendes til Forsikringsraadet.

Det er svært at paavise Fejl i det foreliggende Arbejde, dertil er det for godt gennemarbejdet af Forfatteren. Selv om der ikke er Tale om en revisionsteknisk Fremstilling, vilde jeg maaske paa et enkelt Punkt stille lidt større Krav til en Kontrolforholdsregel, end Forfatteren gør det. Naar Forfatteren saaledes paa Side 114 anfører, at Gæld til Forsikringsselskaber bør være bekræftet ved Saldoanerkendelser fra Reassurandører eller Retrocedører, vilde jeg helst have forelagt en af Reassurandører respektive Retrocedører bekræftet Genpart af den Afregning, der bliver tilsendt dem fra det afgivende Forsikringsselskab.

Mit Hovedindtryk af Hovedbogholder Ole Skaarups Bog kan da i faa Ord sammenfattes derhen, at det er en god Bog og en Bog, der er Anvendelse for, og som vil være sikker paa Interesse fra saavel Forsikringsfolk som Regnskabsfolk.

Sv. Bentzen.

SCHWEIZISKE EKSPORTPROBLEMER. *Ph. Schmid-Ruedin: Exportaufrüstung*, 60 Sider. *Carl Schauwecker: Entwicklungstendenzen der internationalen Handelsbeziehungen in der Nachkriegszeit*, 34 Sider. Begge: Verlag des Schweizerischen Kaufmännischen Vereins, Zürich 1943.

Som Bidrag til Diskussionen om Efterkrigstidens Eksportorganisation foreligger en Række schweiziske Smaapublikationer, blandt hvilke der særlig skal henvises til to Pjecer, der begge udmærker sig ved den frimodige Maade, hvorpaa de drøfter Vanskelighederne.